

HAMKORLIK PEDAGOGIKASI, TALABALAR BILAN INNOVATSION MULOQOT, ILMIY-AMALIY LOYIHALAR ORQALI KORPORATIV MADANIYATNI BOYITISH

Nishonov Xayrulla Xolmirzaevich

**I.Ibrat nomidagi Namangan davlat chet tillar institutining
birinchi prorektori**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14672179>

Annotatsiya. Oliy ta'lim muassasalaridagi korporativ madaniyat - bu inklyuzivlik, innovatsiyalar va amaliy ishtirokni rivojlantirishga qaratilgan qasddan tashabbuslar orqali rivojlanadigan dinamik konstruksiyadir. Ushbu maqolada hamkorlikdagi pedagogika, talabalar bilan innovatsion muloqot va ilmiy va amaliy loyihalarni integratsiyalashuvi korporativ madaniyatni boyitishga qanday hissa qo'shishi ko'rib chiqiladi. Muhokama hamkorlik, tanqidiy fikrlash va amaliy ta'lim madaniyatini yaratish uchun ushbu elementlarni institutsional amaliyotlarga kiritish strategiyalariga urg'u beradi. Ushbu sa'y-harakatlarni institutsional qadriyatlar va maqsadlarga moslashtirish orqali oliy ta'lim muassasalari talabalarni haqiqiy dunyo muammolariga tayyorlaydigan mustahkam korporativ madaniyatni yaratishi va tashkilotning o'ziga xosligini mustahkamlashi mumkin.

Kalit so'zlar: Korporativ madaniyat, hamkorlik pedagogikasi, innovatsion muloqot, oliy ta'lim, ilmiy loyihalar, amaliy ishtirok.

Kirish. Oliy ta'lim muassasalarining korporativ madaniyati talabalar, professor-o'qituvchilar va xodimlarning tajribasini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. U muassasaning operatsion axloqini belgilaydigan umumiy qadriyatlar, amaliyotlar va munosabatlarni o'z ichiga oladi. Ushbu madaniyatni oshirish pedagogik innovatsiyalardan, talabalarning mazmunli muloqotidan va ilmiy va amaliy loyihalar orqali real hayotda qo'llanilishidan foydalangan holda faol yondashuvni talab qiladi.

Hamkorlik pedagogikasi: hamkorlik poydevorini qurish

Hamkorlik pedagogikasi – bu o'quv jarayonida o'quvchilarning birgalikda ishlashini, o'zaro ta'sirini va hamkorlik qilishini ta'minlashga qaratilgan pedagogik yondashuvdir.¹ U an'anaviy dars berish usullaridan farq qilib, o'quvchilarni faol ishtirokchi sifatida ko'radi va ularning o'zaro ta'lim olish imkoniyatini oshiradi. Hamkorlik pedagogikasi o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida jamoaviy ish, o'zaro ta'lim va birgalikdagi mas'uliyatga urg'u beradi. Hamkorlik pedagogikasining asosiy tamoyillari:

Ijobiy bog'liqlik va Individual mas'uliyat: O'quvchilarning muvaffaqiyati ularning birgalikdagi sa'y-harakatlariga bog'liq bo'lishi kerak. Boshqacha aytganda, birgalikda yaxshi natijaga erishish uchun hamma o'quvchi o'z hissasini qo'shishi lozim. Har bir o'quvchi o'z vazifasini bajarish va umumiy natijaga o'z hissasini qo'shish uchun javobgar bo'ladi. Bu, hamkorlikda ishlash bilan birga, individual yutuqlarga ham e'tibor berilishini anglatadi.

O'zaro ta'sir va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish: O'quvchilar bir-birlariga yordam berish, fikr almashish va o'zaro ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak. Hamkorlik pedagogikasi o'quvchilarga o'zaro munosabatlarni o'rnatish, muloqot qilish, muammolarni hal qilish va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Talabalar bilan innovatsion muloqot: o'zaro o'sish platformasi

¹ Qurbonova B. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA OLIY TA'LIMDA TA'LIM JARAYONINI SAMARALI TASHKIL ETISH //Farg'ona davlat universiteti. – 2023. – №. 1. – C. 5-5.

Talabalar bilan muloqot sezgir va moslashuvchan korporativ madaniyatning asosidir. Muloqotning innovatsion yondashuvlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Teskari aloqa davrlari va Ishtirok etish boshqaruvi: Talabalar tushunchalari, tashvishlari va takliflari bilan bo'lishishlari uchun rasmiy va norasmiy kanallarni yaratish. Talabalarning ovozi eshitilishi va qadrlanishini ta'minlash uchun institutsional qarorlar qabul qilish jarayonlariga jalb qilish.²

Texnologiya bilan kengaytirilgan aloqa: real vaqtda, inklyuziv suhbatlarni osonlashtirish uchun raqamli platformalar va vositalardan foydalanish. Ochiq va konstruktiv muloqotni rag'batlantirish orqali institutlar manfaatdor tomonlar o'rtasidagi tafovutlarni bartaraf etishi, ishonchni rivojlantirishi va madaniy taraqqiyotda faol ishtirokini rag'batlantirishi mumkin.³

Ilmiy va amaliy loyihalar: nazariya va amaliyotni birlashtirish

Ilmiy va amaliy loyihalarni o'quv dasturlariga integratsiyalashuvi korporativ madaniyatni boyitishning muhim mexanizmi bo'lib xizmat qiladi. Maxsus tashabbuslar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

Sanoat hamkorligi va tadqiqotga asoslangan ta'lim: talabalarning ish bilan ta'minlanishini oshirish, haqiqiy muammolarni hal qiladigan loyihalarni ishlab chiqish uchun sanoat rahbarlari bilan hamkorlik qilish. Tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun o'quv dasturlariga tadqiqot faoliyatini kiritish. Aniq ijtimoiy ta'sir ko'rsatadigan loyihalarni amalga oshirish, institutning jamiyatni yaxshilashga bo'lgan sadoqatini kuchaytirish.

Ushbu loyihalar talabalar va professor-o'qituvchilarga nazariy bilimlarni amaliy sharoitlarda qo'llash, innovatsiya madaniyatini va maqsadga muvofiq ta'limni tarbiyalash imkonini beradi.

Qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish strategiyalari

Ushbu tashabbuslar orqali korporativ madaniyatni boyitish muammolardan holi emas. Umumiy to'siqlar orasida o'zgarishlarga qarshilik, resurslarni cheklash va manfaatdor tomonlarning turli kutishlari kiradi. Ushbu muammolarni hal qilish uchun muassasalar:

- O'zgarishlarni boshqarish bo'yicha kompleks rejalarni ishlab chiqing: amalga oshirishni soddalashtirish uchun aniq maqsadlar, muddatlar va mas'uliyatlarni belgilang.⁴
- Xavfsiz manfaatdor tomonlarni sotib olish: Madaniy boyitishning afzalliklarini barcha manfaatdor tomonlarga yetkazish, ularning qo'llab-quvvatlashi va ishtirokini olish.
- Texnologiya va hamkorlikdan foydalaning: raqamli vositalardan foydalaning va resurslardan foydalanishni optimallashtirish uchun tashqi tashkilotlar bilan hamkorlik qiling.

Xulosa. Oliy ta'lim muassasalarida korporativ madaniyatni hamkorlikdagi pedagogika, innovatsion muloqot va ilmiy loyihalar orqali boyitish akademik yuksaklikka va institutsional mustahkamlikka erishish yo'lini taklif etadi. Ushbu elementlarni o'zlarining madaniy tuzilishiga kiritish orqali institutlar barcha manfaatdor tomonlar o'rtasida tanqidiy fikrlash, amaliy ko'nikmalar va hamjamiyat hissini rivojlantiradigan muhitlarni yaratishi mumkin. Ushbu

² Qodirov X., Abdullajonova N. HAMKORLIK PEDAGOGIKASINING INSONPARVARLIK HUSUSIYATLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI AHAMIYATI //Farg'ona davlat universiteti. – 2023. – №. 1. – C. 225-225.

³ Aziza N. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA TEXNIK TA'LIM YO'NALISHI TALABALARINI ILMIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI //Research and Publications. – 2024. – T. 1. – №. 1. – C. 160-165.

⁴ Mirzaxmadovna N. A. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA TALABALARINI ILMIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHGA DOIR OLIB BORILGAN TAJRIBA-SINOV ISHLARI //PEDAGOG. – 2024. – T. 7. – №. 11. – C. 20-23.

yondashuv nafaqat tashkilotning o'ziga xosligini oshiradi, balki talabalarni tez rivojlanayotgan dunyoning murakkabliklarida harakat qilishga tayyorlaydi.

References:

1. Qurbonova B. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA OLIY TA'LIMDA TA'LIM JARAYONINI SAMARALI TASHKIL ETISH //Farg'ona davlat universiteti. – 2023. – №. 1. – C. 5-5.
2. Qodirov X., Abdullajonova N. HAMKORLIK PEDAGOGIKASINING INSONPARVARLIK HUSUSIYATLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI AHAMIYATI //Farg'ona davlat universiteti. – 2023. – №. 1. – C. 225-225.
3. Aziza N. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA TEXNIK TA'LIM YO'NALISHI TALABALARINI ILMIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI //Research and Publications. – 2024. – T. 1. – №. 1. – C. 160-165.
4. Mirzaxmadovna N. A. HAMKORLIK PEDAGOGIKASI ASOSIDA TALABALARINI ILMIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHGA DOIR OLIB BORILGAN TAJRIBA-SINOV ISHLARI //PEDAGOG. – 2024. – T. 7. – №. 11. – C. 20-23.